

# Chefen, Jante och själv



Självkänslan är att likna vid trädets rotsystem och stam. Det kan blåsa och storma rejält, men är stammen kraftig och rotsystemet fast förankrat faller trädet inte omkull. Självförtroendet, det vill säga vår duktighet och kompetens, är mer att likna vid trädets grenar och lövverk. En tunn stam och svag rot med ymnig krona tål inga större påfrestningar. Ett sådant träd tycks stort och väldigt, men blåser lätt omkull vid första bästa storm.

Stommen eller självkänslan grundläggs visserligen i tidiga år, men det är aldrig för sent att stärka sina rötter.

JANTELAGEN MED sin avundsjuka ”Du ska inte tro att du är nå’t” har hämmat den inre växten hos många. Alltför lätt tar vi emot andras förminskande bilder av oss och gör dem sedan till våra egna. Reklamens grundtes ”du duger inte som du är, köp det här så blir du smal, vacker och populär” hamnar bland topp tre där. Genom dem berövas vi vår självkänsla och den stolta svanen förvandlas till en klumpig gås.

Martin Luther får också bära en del av skulden för våra krökta ryggar. Många som fostrats i kyrkans gamla bekännelse ”jag fattig syndig människa”, har livet igenom präglats av känslor av skuld och skam. Men bibeln börjar inte med berättelsen om syndafallet utan med människans skapelse till Guds avbild. Det är i

---

# känslan

rikedomen och möjligheterna och inte i bristerna vi har vår identitet.

Vi får stå emot andras förminskning av oss liksom vår hårda självkritik och byta perspektiv. Med samma kärlekens ögon som vi ser på våra nära och kära, så får vi också se på oss själva. De är ju inte felfria men ändå älskar vi dem. På samma grund är också vi värda att älska oss själva.

ATT BYGGA UPP en god självkänsla handlar inte bara om att stå emot yttre eller inre kritik. Det handlar lika mycket om att söka nya och goda förebilder. De idoler vi serveras via media kan ibland ha sitt värde, men då är vi fortfarande kvar i lövverket. Det är förebilder av kött och blod i vår närhet vi behöver. Kanske en sympatisk kollega eller vanligare: En nära och varm farmor som älskade oss precis som vi var.

Goda förebilder väcker lusten i oss att vilja bli som de och ger en framåtkraft. De tränger sig inte på och vi finner dem sällan bland de framgångsrika eller vackra människorna. De finns nära oss och får oss att må bra. Mogna människor med en accepterande och god känsla för sig själva och just därför får också vår självkänsla att växa.

DET ÄR SVÅRT att vara människa idag och än värre att vara chef med alla orimliga förväntningar från olika håll. Hur välutbildade eller duktiga vi än är

finns överallt människor som är mästare på att hitta fel. När det stormar behövs därför samma goda självkänsla som hos biskopen i vars stift rådde starka spänningar mellan radikaler och konservativa. När påhoppet blev för många sa han lugnt: När snytingarna kommer jämnt fördelade från höger och vänster, då vet jag att kursen ligger rätt.

Kan vi se på oss själva med toleranta och goda ögon går det lättare att behålla denna fasthet och samtidigt närma oss våra medarbetare med värme.

**Robert Rungstad,**  
*etikonsult Örnköldsvik*